

KANTIANA LITUANICA

Imanuelio Kanto (1724—1804 m.) literatūros bibliografija milžiniška, ir tuo atžvilgiu su juo sunku lygintis bet kuriam kitam vokiečių naujųjų laikų filosofui. Gana didelės apimties tekstus sudarytų kiekvienais metais išspausdinamų jo veikalų, vertimų, jam skirtų knygų, disertacijų, straipsnių bei recenzijų sąrašai. Šio darbo tikslas — sukaupti į vieną vietą I. Kanto raštų vertimus bei jo palikimą ir asmenybę liečiančius darbus lietuvių kalba nuo pat pirmųjų straipsnių pasirodymo XIX a. ligi 1974 m. pabaigos.

I. Kanto raštai į lietuvių kalbą pradėti versti labai vėlai — tik XX a. pradžioje. Šio darbo pradininkas buvo S. Baltramaitis, 1906 m. išvertęs veikalą „Apie auklėjimą“, tačiau, kiek žinoma, niekur jo neišspausdinęs¹. Atskirų I. Kanto raštų fragmentų savo leistuose žurnaluose yra paskelbęs V. Storasta-Vydūnas. Kelis kartus buvo išversta ir paskelbta I. Kanto pratarmė-prierašas K. G. Milkaus žodynui (1800 m.), buvusi ir savotišku nemažos senesniosios mūsų kantianos dalies pasirodymo akstinu. Deja, ligi šiol, išskyrus R. Plečkaičio išverstus „Prolegomenus“, jokio didesnio I. Kanto veikalo neišversta; vertėjo tebelaukia net visos trys „Kritikos“.

Sunku būtų trumpai aptarti čia suregistruotų itin įvairaus pobūdžio raštų apie I. Kantą vertę. Pirmoji žinia apie didįjį mąstytoją lietuviškai buvo išspausdinta taip pat vėlai — 1864 m. Ir tik nuo 1900 m. jo vardas kiek dažniau minimas lietuvių spaudos puslapiuose. Mūsų amžiaus pradžioje daugiausia dėmesio buvo skiriama lietuviškos jo kilmės klausimui. Deja, reikia pasakyti, kad tie raštai daugiau panėšėjo į naivų nacionalinių ambicijų tenkinimą, negu į rimtesnius mokslinius svarsty-

¹ Rankraštis saugomas Vilniaus universiteto bibliotekoje (D 542).

mus². Išliekamesnė (bent jau istoriografiniu požiūriu) lietuviškoji kantiana tiesiogiai susijusi su mokslinės periodikos atsiradimu, Lietuvos universiteto įkūrimu ir lietuviškai rašančių mokslininkų išaugimu po pirmojo pasaulinio karo. Tačiau ir tarpukario laikotarpiu, kuriuo pasirodė daugiausia lietuviškosios kantianos, greta rimtų profesionalių svarstymų netrūko ir kompiliacinių ar diletantiškų rašinių. Nebus perdėta, pasakius, kad originali lietuviškoji kantiana dėl įvairių objektyvių ar subjektyvių priežasčių vis dar tebėra pradinėje stadijoje. Ligi šiol paskelbtų mūsų kantianos darbų sąrašas galėtų būti akstinas objektyviam ir kritiškam jų įvertinimui.

Šią bibliografiją sudaro 261 pozicija, išspausdinta 1864—1974 m. Deja, nesant pilnos XX a. pradžios lietuviškų knygų bei periodinės spaudos analizinės bibliografijos, taip pat dėl spragų respublikos bibliotekų darbe sunku garantuoti šio darbo pilnumą. Todėl jis turėtų būti priimamas ir vertinamas kaip medžiaga lietuviškajai I. Kanto bibliografijai³. Be to, surinkus smulkesnes užuominas apie I. Kantą lietuvių spaudoje (ypač parafilosofiniuose tekstuose), šis darbas išeitų bene dvigubai didesnis.

Sukaupta medžiaga, atsižvelgiant į jos turinį, savaime pasiskirsto tokiomis grupėmis (atspindinčiomis beveik visus I. Kanto palikimo lietuviškosios recepcijos būdus):

- 1) raštų vertimai⁴;
- 2) bendro pobūdžio nagrinėjimai ir vertinimai;
- 3) specialesni kurio nors I. Kanto filosofijos klausimo ar jo įnašo atskiriems mokslams nagrinėjimai;
- 4) I. Kanto įtaka ar ryšiai su kitų mąstytojų darbais bei pastarųjų požiūris į I. Kanto palikimą;
- 5) kitomis kalbomis parašytų darbų, kuriuose minimas I. Kantas, lietuviški vertimai;
- 6) recenzijos apie užsienyje spausdintas I. Kantui skirtas knygas;
- 7) I. Kanto kilmės bei jo įnašo į lietuvių kultūrą klausimai;
- 8) populiarūs rašiniai (ypač jubiliejiniai 1924 ir 1974 m. straipsniai);
- 9) varia (informacijos ir pan.).

² Tarp kitko, I. Kanto pratarmės-prierašo K. G. Milkaus žodynui pasirodymo priežastys ir aplinkybės, taip pat jo kilmės klausimas tebelaukia nuodugnesnio svarstymo.

³ Už pagalbą, rengiant šią bibliografiją spaudai, autorius dėkingas Ipolitui Ledui.

⁴ Į šią bibliografiją netraukiami įvairūs aforizmų rinkiniai, nors juose ir spausdinamos I. Kanto mintys. Pvz., J. A. Radzivonas. Aforizmai (Rinktinės mintys). Rinkinyje aforizmų, citatų, epigramų, sentencijų (Kaunas, 1939); [I. Galickaja]. Mintys apie religiją. [Iš rusų kalbos vertė J. Kabelka] (Vilnius, 1963) ir kt.

Lietuviškoji I. Kanto recepcija toli gražu nesibaigia čia suregistruota medžiaga. Nemaža svarbių raštų, susijusių su Lietuvos visuomeninės minties raida ir tiesiogiai liečiančių didžiojo mąstytojo palikimą bei asmenybę, išspausdinta lenkų, lotynų, prancūzų, rusų, vokiečių kalbomis (XVIII—XX a.). Visa ta kitakalbė kantiana, kurios čia pasigęs įžvalgesnis skaitytojas, sudarys 2-ąją šio darbo dalį. Atsiręs progos ir čia spausdinamą dalį papildyti tiek naujausiais, tiek ir senesniais lietuviškos kantianos darbais.

J. T u m e l i s

I. Kanto raštų vertimai

1. *Prolegomena* kiekvienai būsimai metafizikai, galėsiančiai būti mokslu. [Vertė, pratarinę ir komentarus parašė R. Plečkaitis]. Vilnius, „Mintis“, 1972. 211 p. su portr., 6000 egz.
Plg. 7.
2. *[Du fragmentai]*. (Iš „Reflexionen“, I, 220; „Anthropologie“, III). Vertė V. Storasta-Vydūnas].—„Naujovė“ (Tilžė), 1915, sausis—vasaris—kovas—balandis, p. 46; gegužė—birželis—liepa—rugpiūtis, p. 39.
3. *[Trumpi įvairių raštų fragmentai:]* Vyriausias dalykas; Pareiga; Dorovė; Dangus ir dorovės dėsnis; Metafizikos svarbumas; Proto kraštas; Išminčius ir minia; Budėti ir sapnuoti; Išmanymo žingsniai; Tikyba. [Vertė V. Storasta-Vydūnas].—„Darbymetis“ (Tilžė), Nr. 6, 1923, p. 53; Nr. 8, 1924, p. 72—75.
4. *Draugo prieraišas*. [Pratarmė-prieraišas („Nachschrift eines Freundes“) K. G. Milkaus žodynui (Ch. G. Mielcke, Littaüsch-deutsches und deutsch-littaüsches Wörter-Buch. Königsberg, 1800)]. Vertė J. Urb. [J. Urbšys. Su redakcijos prieraišu].—„Klaipėdos žinios“, 1924 balandžio 20, Nr. 67 (priedas).
Plg. 6.
5. *Kanto Pilozopija*. [4 aforizmų vertimas].—„Kaimynas“ (Klaipėda), 1924, Nr. 11, p. 87.
6. *Draugo prieraišas*. [Pratarmė-prieraišas („Nachschrift eines Freundes“) K. G. Milkaus žodynui (Ch. Mielcke, Littaüsch-deutsches und deutsch-littaüsches Wörter-Buch. Königsberg 1800)].—Leid.: Mažosios Lietuvos paroda. [Vytauto Didžiojo muziejus. Kaunas, 1935 rugsėjo 22—30 d., Kaunas, 1935], p. 17—18.
Kiti vertimai — žr. 4, 194, 197.
7. *Prolegomena* kiekvienai būsimai metafizikai, galinčiai pasirodyti kaip mokslas. Pratarmė. Vertė R. Plečkaitis.—„Problemos“, 1969, Nr. 1(3), p. 69—76.
Plg. 1.
8. *Moralės metafizikos pagrindai* (1785). Pirmasis skyrius: Perėjimas nuo kasdieniško dorovės pažinimo protu į filosofinį. Vertė K. Rickevičiūtė.—Leid.: Filosofijos istorijos chrestomatija. XIX ir XX amžių Vakarų Europos ir Amerikos filosofija. Vilnius, 1974, p. 20—31.

Literatūra apie I. Kantą

Adicke E.—žr. 105, 175.

9. *Aiselka D.*, Lietuvių tautinė idėja istorijos šviesoje. Referatas, skaitytas visuotiniame Lietuvių mokslo draugijos narių susirinkime Vilniuje 1923 m. gruodžio 30 d. Zymiai papildytas. Vilnius, 1924, p. 38—40.

10. *Andruška B.*, Gamtos mokslai ir judėjimas pasauly.—„Logos“ (Kaunas), V, 1925, Nr. 2, p. 116, 118.
11. [*Ansysas M.*] *M. Ans*, K[anto] kilmės klausimas.—Leid.: Lietuvių enciklopedija. T. 10 [Boston, 1957], p. 454.
12. *B.*, Apie Imanueli Kanta.—„Pagalba“ (Tilžė), Nr. 27, 1905, p. 6—8, su portr.
13. *Bartkus K.*, K. Donelaičio ir I. Kanto gyvenimo paralelės.—„Bibliotekų darbas“, 1970, Nr. 2(133), p. 35—36.
14. [*Bartuška V.*] *V. Perkūnas*, Dar dėl Kanto kilimo.—„Viltis“ (Vilnius), 1910 kovo 31 (balandžio 13), Nr. 37(372).
15. [*Bartuška V.*] *V. Perkūnas*, Kur Kantas gimė? —„Viltis“ (Vilnius), 1910 kovo 14(27), Nr. 30(365).
16. [*Basanavičius J.*] *D-r B-s*, Apie Immanuelių Kantą.—„Varpas“ (Tilžė), 1900, Nr. 5, p. 52—54; „Vienybė lietuvniškų“ (Plymouth, Pa.), 1900 spalio 17, Nr. 42, p. 502—503.
17. *Baumgartner M.*, Kantas ir Dievo įrodymai. Sulietuvino Pr. D. [P. Dovydaitis].—„Logos“ (Kaunas), V, 1925, Nr. 1, p. 32—42.
18. *Biržiška V.*, Senųjų lietuviškų knygų istorija. D. 2. Chicago, 1957, p. 38—39.
19. *Bistras L.*, *Wilhelm Windelband*: Die Geschichte der neueren Philosophie in ihrem Zusammenhange mit der allgemeinen Kultur und der besonderen Wissenschaften. Bd. 1—2. V. Auflage, Leipzig, 1911. [Recenzija].—„Draugija“ (Kaunas), 1919, Nr. 2/3(98/99), p. 189—191.
20. *Blažys J.*, Pasauližvalga ir psichinė higiena. *E. Stern'o* straipsnio laisvas vertimas su įžanga.—„Logos“ (Kaunas), XI, 1931, p. 119, 121.
21. *Blažys J.*, Tolerancija kaip kultūros principas. Studija. [Kaunas, 1936], p. 43, 45, 167.
22. [*Bruožis A.*] *Probočių Anūkas*, Mažosios Lietuvos buvusieji rašytojai ir žymesnieji lietuvių kalbos mylėtojai. Tilžė, 1920, p. 34—36.
R e c.: *A. Jakštas* [*-Dambrauskas*].—„Draugija“ (Kaunas), 1921, Nr. 1/2, p. 76—77.
23. *Buechner L.*, Spėka ir medega, arba Principai prigimtinio surėdymo visatos drauge su morališku mokslu, ant anu paremtu. Pagal XIXtą vokišką laidą su mažais priedėkiais iš senesnių laidų lietuviškai perguldė Jonas Šliupas. Chicago, 1902, p. 64, 111, 113, 167—168, 245—247, 282, 284, 314, 360, 374—376.
24. *Bury J. B.*, Historija minties laisvės. Sulietuvino J. Šliupas. Biržai, 1923, p. 124.
25. *Croce B.*, Schilleris. (Marbachas 1759—1805 Weimaras).—Leid.: Ties grožio vertybėmis. Sudarė ir vertė R. Serapinas. Kaunas, [1944], p. 485—486.
26. *Čepinskis V.*, Taika, karas ir žmogaus prigimtis.—„Kultūra“ (Šiauliai), 1937, Nr. 1(159), p. 5.
27. *Černeckis V.*, Idealistinės etikos kritika J. Vabalo Gudaičio darbuose.—„Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai“, Serija A, 1971, t. 3(37), p. 34—35.
28. *Černeckis V.*, J. Šliupo etinės koncepcijos raida. (3. Etinių pažiūrų evoliucija emigracijoje 1906—1917 m.).—„Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai“, Serija A, 1973, Nr. 4(45), p. 45—47, 49—52.
29. *Černyševskis N.*, Estetika. [Vertė J. Galvydis]. Vilnius, 1953, p. 42, 174, 177, 179, 181, 185—186, 319, 322.
30. *Čibiras K.*, Doros objektingumas.—„Draugija“ (Kaunas), 1919, Nr. 2/3(98/99), p. 107, 111.
31. *Daukantas S.*, Lietuvos istorija nuo seniausių gadynių iki Čediminui D. L. K., parašyta 1850 m. Simono Daukanto, buvusiojo Vilniaus universiteto filozofijos magistro. Kn. 1. Plymouth, Pa., 1893, p. 93.
32. *Dausa K.*, Makso Schelerio filosofinės antropologijos bruožai. (Diplominis darbas).—„Eranus“ (Kaunas), III, 1935, p. 91, 93, 103, 106—107, 110.

33. „*Dienoje* 18. Oktoberio tape sziccion Karaliaucziuje stulpinis, isz Wario lietasis Ambrosas aukstzay mokitojo Professerio Kant... su diidele Garbe pastatytas...“ [F. Kuršaičio (?) informacija. Su skulpt. Ch. Raucho paminklo I. Kantui aprašymu].— „Kelewis isz Karaliaucziaus, Broliams Lietuwininkams 3inės parneszas“, 25. Oktober 1864, Nr. 43, p. 170. (Wisokia Zine).
34. *Donatas J.*, Idealizmas filosofijoj ir jo istorija. (Idealizmo istorininką Otoną Wilmaną palydint). [Straipsnio „Idealismus und seine Geschichte“, išsp. leid. „Beiträge zur Philosophia und Paedagogia perennis“ (Freiburg im Breisgau, 1919) vertimas]. Sulietuvino ir bibliografiją pridėjo Pr. Dovydaitis.—„Logos“ (Kaunas), I/II, 1921/1922, sąs. 3/4, p. 218—219, 222—223.
35. [*Doniela V.*] *V. Dn.*, Neokantizmas.—Leid.: Lietuvių enciklopedija. T. 20. [Boston, 1960], p. 190.
36. *Donskis J.*, Praėjusio laiko būties problema.—„Logos“ (Kaunas), IX, 1929, Nr. 1, p. 9, 12.
37. *Donskis J.*, Sielos reiškinių erdvumo klausimu.—„Logos“ (Kaunas), X, 1930, Nr. 1, p. 91.
38. *Dovydaitis P.*, Ar esama tautinės filosofijos? [Pagal A. Bergsono, V. Vundto ir J. Benrubio raštus].—„Logos“ (Kaunas), I/II, 1921/1922, sąs. 1/2, p. 30—35, 37—38.
39. *Dovydaitis P.*, Idealizmo pasaulėžiūros laimėjimai šių dienų filosofijoj, moksle ir literaturoj.—„Židinys“ (Kaunas), 1926, Nr. 1/2, p. 31—34.
40. [*Dovydaitis P.*], Johannes Volkelt. 1848—1930. [Nekrologas].—„Logos“ (Kaunas), X, 1930, Nr. 1, p. 143—144. (Iš mokslininkų gyvenimo ir darbų).
41. *Dovydaitis P.*, Kanto fiziškoji geografija.—„Kosmos“ (Kaunas), 1925, Nr. 6, p. 339—343.
42. *Dovydaitis P.*, Kanto kosmogonija bei kosmologija tikrumos, istorijos ir šių dienų mokslo šviesoj: I. Kanto hipotezė ir jos įstabus likimas; II. Kantas ir Laplasas. (Ar dera kalbėti apie kokią „Kanto-Laplaso“ hipotezę?); III. Kanto kosmogonijos bei kosmologijos hipotezė kitų tarpe. (Kanto hipotezės santykiai su jos pirmtakų ir amžininkų [J. Keplerio, G. Galilejaus, R. Dekarto, I. Niutono, V. Vaistono, E. Svedenborgo, P. Estevo, G. L. L. C. de Biufono, T. Vraitto, J. H. Lamberio, V. Heršelio] šios srities bandymais).—„Kosmos“ (Kaunas), 1925, Nr. 6, p. 366—383. Plg. 105.
43. *Dovydaitis P.*, Kanto santykiai su gamtos ir gretimaisiais mokslais. (Įvedamosios pastabos).—„Kosmos“ (Kaunas), 1925, Nr. 6, p. 317—320.
44. *Dovydaitis P.*, Kosmogonijos ipotezės.—„Kosmos“ (Kaunas), 1920/21, sąs. 1, p. 72—77, 79.
- Rec.: *A. Jakštas [-Dambrauskas]*.—„Draugija“ (Kaunas), 1920, Nr. 11/12(119/120), p. 467.
45. *Dovydaitis P.*, Organizmo ir gyvybės idėja šių dienų biofilosofijoj. H. Driesch'o 60 metų amžiaus sukaktuvių proga, kaip įvada į jo biofilosofiją.—„Logos“ (Kaunas), VII, 1928, Nr. 2, p. 172, 175—176.
46. *Dovydaitis P.*, Šv. Augustino asmenybės modernumas ir jo filosofijos aktualumas. Trumpas supažindinimas su šventojo sielos istorija bei jos problemomis, su jo filosofijos pagrindinėmis idėjomis ir jų poveikiu iki mūsų laikų.—„Logos“ (Kaunas), X, 1930, Nr. 2, p. 146—148.
47. *Dovydaitis P.*, Vilius Vindelbāndas (Wilhelm Windelband) (1848—1915). [Nekrologas].—„Logos“ (Kaunas), III, 1923, Nr. 1/2, p. 135—138. (Iš šių dienų filosofų gyvenimo ir darbų).
48. *Džiavečka E.*, Vydūno pasaulio struktūros koncepcija.—„Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai“, Serija A, 1970, t. 1(32), p. 57, 60—61.
49. *Ehmer W.*, Kanto santykiai su lietuvybe. [Vertimas iš vokiečių kalbos].—„Logos“ (Kaunas), IV, 1924, Nr. 2, p. 90—93.

50. *Emanuelis Kantas*. 200 metų sukaktuvėms š. m. 22 d.—„Rytas“ (Kaunas), 1924 balandžio 18, Nr. 91(102), su portr.
51. *Engelsas F.*, Anti-Diuringas. Pono Eugenijaus Diuringo padarytas mokslo perversmas. [Vertimas iš vokiečių kalbos]. Vilnius, 1958, p. 11, 21—22, 28, 43—44, 49—51, 57, 207, 224, 227, 288.
52. *Engelsas F.*, Gamtos dialektika. [Vertė Ch. Lemchenas]. Vilnius, 1960, p. 3, 9—12, 24, 43—45, 56—57, 70—71, 140, 147, 150, 165, 176—177, 206.
53. *Engelsas F.*, Liudvigas Feuerbachas ir klasikinės vokiečių filosofijos pabaiga. [Vertimas iš vokiečių kalbos]. Vilnius, 1967, p. 7, 17—19, 21, 24, 34.
Kiti leid.— 1948, 1950, 1952, 1964.
54. *Engelsas F.*, Socializmo išsivystymas iš utopijos į mokslą. [Vertimas iš vokiečių kalbos]. Vilnius, 1952, p. 13—14, 43, 52.
Kiti leid.— 1918, 1947, 1950.
55. *Eretas J.*, Kantas ir anglų literatūra.—„Logos“ (Kaunas), IV, 1924, Nr. 2, p. 140—156.
56. *Eretas J.*, Katalikai ir mokslas. Bandymas nustatyti mokslinės katalikų minties kelią ir jų pastangas organizuoti mokslo darbą.—Leid.: Lietuvių Katalikų mokslo akademijos suvažiavimo darbai. 1933. [T.] 1. Kaunas, 1935, p. 83, 85—86, 96—100, 112, 117, 121, 139, 153, 187.
57. *Etika*. Marksistinės-lenininės etikos pradmenys. [Aut. kol.: F. Krakauskas, J. Lazauskas, V. Zemaitis ir kt.]. Vilnius, 1974, p. 8, 151—153, 158—160, 163—164, 223, 244, 278—279, 298.
58. *Filosofo Imanuelio Kanto 200 m. sukaktuvės*.—„Krivulė“ (Kaunas), 1924, Nr. 5, p. 24, su iliustr.
59. *Folkis O.*, Apie matematišką pažinimą. Begalenybių skaičiavimo genialiam suradėjui Gottfried'ui Wilhelm'ui Leibniz'ui paminėti 250 metų to suradimo sukaktuvėms.—„Logos“ (Kaunas), V, 1925, Nr. 2, p. 89, 106, 114.
60. *Folkis O.*, Kantas ir matematika. [Anotuotą bibliografiją, p. 323—324, paruošė Pr. D.-P. Dovydaitis].—„Kosmos“ (Kaunas), 1925, Nr. 6, p. 320—324.
61. *Frankas [S.]*, Dabartinė vokiečių filosofija. [Vertimas iš rusų kalbos].—„Vairas“ (Kaunas), 1930, Nr. 12(15), p. 207—208, 211.
62. *Geigeris M.*, Apie diletantizmą meno pergyvenime.—Leid.: Ties grožio vertybėmis. Sudarė ir vertė R. Serapinas. Kaunas [1944], p. 181.
63. *Genzells B.*, E. Kasireris — neokantizmo atstovas.—Leid.: Filosofijos istorijos chrestomatija. XIX ir XX amžių Vakarų Europos ir Amerikos filosofija. Vilnius, 1974, p. 235—241.
64. *Genzells B.*, G. Forsterio veikla Vilniaus universitete.—„Problemos“, 1973, Nr. 2(12), p. 55—59.
65. *Genzells B.*, I. Kanto filosofija ir Lietuva.—„Mokslas ir gyvenimas“, 1974, Nr. 4(199), p. 12—14, su portr.
66. *Genzells B.*, Lietuvos XIX a. visuomeninės-filosofinės minties raidos problemos šiuolaikinėje lenkų istoriografijoje.—„Problemos“, 1968, Nr. 1, p. 127.
67. *Genzells B.*, Švietėjai ir jų idėjos Lietuvoje (XIX a.). Vilnius, 1972, p. 7—9, 22—25, 65, 133, 135, 171, 186, 188.
68. *Genzells B.*, *Plečkaltis R.*, Hegelio idėjos XIX a. Lietuvoje.—„Problemos“, 1970, Nr. 1(5), p. 121—123.
69. *Gylis A.*, Kanto medicina. [Anotuotą bibliografiją, p. 366, paruošė Pr. D.-P. Dovydaitis].—„Kosmos“ (Kaunas), 1925, Nr. 6, p. 361—366.
70. *Gineitis L.*, Kristijonas Donelaitis ir jo epocha. Vilnius, 1963, p. 40, 46, 55, 58, 110, 126, 187, 309.
71. *[Gira L.] St. Ld.*, Ką mes turime žinoti apie mūsų kalbą? Vilnius, 1914 [1915], p. 8—9.

72. *Girnius J.*, Įvadas į Heideggerio egzistencialinės filosofijos pagrindų svarstymą. „Logos“ (Kaunas), XVI, 1936, Nr. 1, p. 93–94.
73. [*Girnius J.*] *J. G.*, Kant Immanuel...—Leid.: Lietuvių enciklopedija. T. 10 [Boston, 1957], p. 450–454, su portr.
74. *Gončarovas N.*, Pedagogikos pagrindai. [Vertimas iš rusų kalbos. Kaunas], 1949, p. 29, 32, 107–113.
75. *Griška A.*, Kanto filosofijos kritika Vilniaus universitete (XVIII a. pabaiga—XIX a. pradžia).—„Filosofija“, t. 7, 1966, p. 191–200.
76. *Gučas A.*, Psichologijos ir pedagogikos klausimai XX a. pradžios lietuvių periodinėje spaudoje.—„Pedagogika ir psichologija“, t. 3, 1962, p. 75–76.
77. *Gučas A.*, Psichologijos raida Lietuvoje (XIX a. pabaiga—XX a. pradžia). Vilnius, 1968, p. 56, 70, 133–134.
78. *Gudalytė R.*, Menas ir tikrovė. (Meninės kūrybos tyrinėjimo aspektai ikimarksistinėje estetikoje ir jų metodologinė reikšmė). „Problemos“, 1968, Nr. 1, p. 25–27.
79. *Gustaitis J.*, Aistetika. Vertė J. Papečkys.—„Draugija“ (Kaunas), Nr. 58, 1912, p. 166–168, 175.
80. Iš Konstantino *Gutberlet'o* autoergografijos, arba Kaip jis patsai aprašo savo filosofinę plėtotę ir darbus. Išvertė ir pastabų tekste bei prie teksto pridėliojo prof. Pr. Dovydaitis.—„Logos“ (Kaunas), VIII, 1928, Nr. 2, p. 154, 163.
81. *Haeckel E.*, Mūsų monistinė religija. Monistinės studijos proto religijos ir jos harmonija su žinija. [Ištrauka iš „Welträtsel“]. Vertė V. Demikis. Tiltė, 1924, p. 22–24.
82. [*Hohenloe H.*], Natūrinė teisė krikščionybės šviesoje. [Paruošė] P. Dovydaitis.—„Logos“ (Kaunas), I/II, 1921/1922, sąs. 1/2, p. 108–109, 113.
83. *Husserlis E.*, Grynosios fenomenologijos ir fenomenologinės filosofijos idėjos. [Ištraukos]. Vertė B. Kuzmickas.—Leid.: Filosofijos istorijos chrestomatija. XIX ir XX amžių Vakarų Europos ir Amerikos filosofija. Vilnius, 1974, p. 199.
84. *I. J.-as.* Kanto moralė. (200 metų Kanto sukaktuvėms paminėti).—„Kultūra“ (Šiauliai), 1924, Nr. 5, p. 185–190, su portr.
Rec.: *P. Mantvydas*, „Kultūra“ [1923–1924].—„Židinys“ (Kaunas), 1924, Nr. 1, p. 80.
85. *Ickovičius N.*, Immanuelis Kantas. 250-osioms gimimo metinėms.—„Komunistas“, 1974, Nr. 4(598), p. 56–63.
86. *Yla S.*, Laisvės problema krikščioniškosios ir naujoviškosios pasaulėžiūros šviesoje. [Atsp. iš „Židinio“, 1937, Nr. 5–7]. Kaunas, 1937, p. 8–10.
87. *Immanuelis Kant.*—„Kaimynas“ (Klaipėda), 1924, Nr. 6, p. 41–44, su portr.
88. *J. Balk.*, Naudokimės proga. [Su konkursinio pranešimo „Premija Kanto santykiams su lietuvių šiaiseškint“ (žr. 185) santrauka].—„Giedra“, vol. XII, 1921, Nr. 2, p. 57–59.
89. *Jakštas [-Dambrauskas] A.*, Amžinasis kosmo ratavimas. Atspaudas iš „Židinio“ [1930, Nr. 4(64)—5/6(65/66)]. Kaunas, 1930, p. 3, 6–9, 15, 17–19, 21–22.
90. *Jakštas [-Dambrauskas] A.*, *J. Geysers*: Einige Hauptprobleme der Metaphysik. Mit besonderer Bezugnahme auf die Kritik Kants. Freiburg im Breisgau, 1923. [Recenzija].—„Draugija“ (Kaunas), 1923, Nr. 9/10(152/153), p. 381–382.
91. *Jakštas [-Dambrauskas] A.*, Prie Kanto kilmės klausimo.—„Draugija“ (Kaunas), Nr. 41, 1910, p. 74–75.
92. [*Jankus M.*] *M.*, Immanuelius Kantas—Lietuvis.—„Saulėteka“ (Bitėnai), 1900, Nr. 7, p. 181–183.
93. *Jasaitis D.*, Kantas ir antropologija. [Anotuota bibliografija], p. 361, paruošė Pr. D.-P. Dovydaitis.—„Kosmos“ (Kaunas), 1925, Nr. 6, p. 358–361.
94. *Jasaitis V.*, Kantas—chemikas ir mineralogas. [Anotuota bibliografija], p. 335–336, paruošė Pr. D.-P. Dovydaitis.—„Kosmos“ (Kaunas), 1925, Nr. 6, p. 333–336.
- Jans J. H.*— žr. 105.

95. *Jovaišas A.*, Liudvikas Rėza. Vilnius, 1969, p. 17–18, 20, 22, 24, 42, 59–62, 71–72, 78, 119, 130, 193, 199, 225.
96. *Jucaltis P.*, Iš Einšteino reliatingumo teorijos santykių su filosofija ir pasaulėžiūra.— „Logos“ (Kaunas), I/II, 1921/1922, sąs. 1/2, p. 95, 97.
97. *Juodelis P.*, Schilleris klasikas.— Kn.: *F. Schiller*, Marija Stuart ir Mesinos nuotaka. Tragedijos. Iš vokiečių k. vertė J. Januškevičius. Kaunas, 1935, p. V, XVI, XVIII, XXI—XXVII, XXX, XXXIII—XXXIV.
98. *Jurgutis V.*, Dar viena Liudviko Rėzos knygelė. [Apie „Prigora's Klage um Immanuel Kant“ (Königsberg, 1804)].— „Bibliotekų darbas“, 1970, Nr. 4(135), p. 31, su faksim.
99. *Jurkūnaitė G.*, Tikslingos žmonių veiklos objektyvus būtinumas ir laisvė.— „Problemos“, 1973, Nr. 2(12), p. 16—18, 21.
100. *Juršėnas N.*, Dorovė ir grožis N. Hartmano filosofijoje.— „Problemos“, 1972, Nr. 2(10), p. 43, 45, 49, 53—54.
101. *Kantizmas*.— Leid.: Lietuvos enciklopedija. T. 10. [Boston, 1957], p. 457.
102. *Kanto* 200 m. gimimo sukaktuvių minėjimas Lietuvos universitete [1924 gegužės 4].— „Logos“ (Kaunas), IV, 1924, Nr. 2, p. 160—161.
103. *Kanto* gimimo sukaktuvės Karaliaučiuje.— „Lietuva“ (Kaunas), 1924 balandžio 17, Nr. 90(1501).
104. *Kanto* jubiliejaus iškilmės Karaliaučiuje. (Pasikalbėjus su Lietuvos universiteto atstovu Karaliaučiaus iškilmėse prof. Pr. Kuraičiu).— „Lietuva“ (Kaunas), 1924 balandžio 29, Nr. 97(1508); „Lietuvos rytai“ (Vilnius), 1924 gegužės 10, Nr. 56(154).
105. *Kanto* kosmogonija šių dienų mokslo šviesoje. *Kanto* kosmogonijos kritikos žiupsnelis: 1. Ištrauka iš *B. Kuodaičio* kalbos, pasakytos Lietuvos universitete *Kanto* 200 m. gimimo sukaktuvės minint [1924 gegužės 4]; 2. Iš *F. Nölke's* kritikos. [Ištrauka iš veikalio „Das Problem der Entwicklung unseres Planetensystems. Eine kritische Studie“. (2. Aufl. Berlin, 1919)]; 3. Iš *J. H. Jeans'o* kritikos. [Iš straipsnio žurnale „Scientia“ (Bologna), 1919, Nr. 10]; 4. *A. von Maanen',* Lundmarko ir kitų naujausi stebėjimai; [5.] Baigiamasis žodis. [Iš *E. Adicke's* veikalo santraukos]. [Paruošė] Pr. Dovydaitis.— „Kosmos“ (Kaunas), 1925, Nr. 6, p. 383—396.— P. Dovydaičio straipsnio „*Kanto* kosmogonija bei kosmologija tikrumos, istorijos ir šių dienų mokslo šviesoje“ (žr. 42) tęsinys.
106. *Kanto* sukaktuvėms paminėti iškilmin[gas] posėdis [Lietuvos universitete. 1924 gegužės 4. Su P. Dovydaičio, B. Kodačio, P. Kuraičio, P. Leono referatų santraukomis].— „Rytas“ (Kaunas), 1924 gegužės 6, Nr. 102(113).— Parašas: *Buvęs*.
107. *Karsavinas L.*, Istorijos teorija. Kaunas, 1929, p. 16, 21, 27, 33, 35, 54, 62.
108. *Kas* sveikino *Kanto* sukaktuves Karaliaučiuje.— „Rytas“ (Kaunas), 1924 balandžio 24, Nr. 93(104).
„Kosmos“. Gamtotyros ir jos šalių mokslų laikraštis. (Redaktorius-leidėjas P. Dovydaitis). VI, 1925, Nr. 6 (lapkritis—gruodis): *Kanto* gamtininko 200 metų gimimo sukaktuvėms. [Specialus numeris]. 317—396 p.
Žr. 41—43, 60, 69, 93—94, 105, 157, 175, 186.
109. *Kropotkin P.*, Natūralinės etikos pradai. Iš P. Kropotkino veikalio „Etika“. Vertė J. Ktr.— „Kultūra“ (Šiauliai), 1931, Nr. 3, p. 171.
Kuodaitis (Kodaitis) B.— žr. 105.
110. *Kuraltis P.*, *S. Aicher*: Kants Begriff der Erkenntnis verglichen mit dem Aristoteles. Von der Deutschen Kantgesellschaft gekrönte Preisschrift. Berlin, 1907. [Recenzija].— „Draugija“ (Kaunas), Nr. 63, 1912, p. 295—296.
111. *Kuraltis P.*, Dėl *Kanto* santykių su lietuvybe.— „Logos“ (Kaunas), IV, 1924, Nr. 2, p. 94—100.

112. [Kuraltis P.] Dr. P. K., Dėl šiųmetinių Kanto sukaktuvių.—„Atetis“ (Kaunas), Nr. 5/6, p. 290—297.
113. Kuraltis P., Désiré-Joseph Mercier kaip filosofas. [1851—1926. Nekrologas].—„Logos“ (Kaunas), VI, 1926, Nr. 1, p. 122—124, 127—128.
114. Kuraltis P., Filosofijos supratimas ir jos santykis su kitais mokslais.—„Logos“ (Kaunas), I/II, 1921/1922, sąs. 1/2, p. 8, 12, 16.
115. Kuraltis P., Hegelio gnoseologijos vedamosios mintys.—„Logos“ (Kaunas), XVI, 1936, Nr. 1, p. 65—67.—Straipsnio „Įvadas į Hegelio filosofiją ir jos pagrindų kritišką įvertinimą“ (žr. 118) tęsinys.
116. Kuraltis P., Hegelio logikos bei ontologijos svarbesnieji nusistatymai.—„Logos“ (Kaunas), XVIII, 1938, p. 54, 56—60, 63, 66, 71, 73, 83—84.
117. Kuraltis P., Iš šių dienų filosofijos judėjimo.—„Logos“ (Kaunas), III, 1923, Nr. 1/2, p. 165—166.
118. Kuraltis P., Įvadas į Hegelio filosofiją ir į jos pagrindų kritišką įvertinimą.—„Logos“ (Kaunas), XIV, 1934, Nr. 2, p. 129—130, 132—133, 135, 138, 144, 147—148, 151, 158; XV, 1935, Nr. 2, p. 86—87, 91—96.—Straipsnio „Hegelio gnoseologijos vedamosios mintys“ (žr. 115) pradžia.
119. Kuraltis P., Kanto 200 m. gimimo sukaktuvių iškilmės Karaliaučiuje.—„Logos“ (Kaunas), IV, 1924, Nr. 2, p. 157—160.
120. Kuraltis P., Kanto gnoseologijos pagrindinės pažiūros ir jų vertė.—„Logos“ (Kaunas), IV, 1924, Nr. 2, p. 116—123.
121. Kuraltis P., Kanto reikšmė filosofijos istorijoje. [Paskaitos Lietuvos un-te 1924 gegužės 4 išplėstas tekstas].—„Logos“ (Kaunas), IV, 1924, Nr. 2, p. 81—89.
122. Kuraltis P., Ontologija. T. 1. Kaunas, 1931, p. 9—10, 30—31, 39—45, 54, 65, 71, 75—76, 93; T. 2. Kaunas, 1933, p. 13, 19, 59—60, 81—82, 96, 109, 142—143, 151, 153.
123. Kuraltis P., Ontologinio subjektyvizmo pagrindai ir jų vertė.—„Logos“ (Kaunas), VI, 1926, Nr. 3, p. 354, 363.
124. Kuraltis P., Pagrindiniai gnoseologijos klausimai. Kaunas, 1930, p. 7—8, 27, 49—58, 63, 72, 75, 77, 82—83, 93—96, 102—103.
125. Kuraltis P., Pagrindiniai gnoseologijos klausimai ir jų sprendimo būdai.—„Logos“ (Kaunas), VIII, 1928, Nr. 2, p. 113, 117, 119, 126.
126. Kuraltis P., Pagrindiniai orientacijos punktai ontologijoje.—„Logos“ (Kaunas), VII, 1927, Nr. 1, p. 103—104.
127. Kuraltis P., Paul Natorp. 1854—1924. [Nekrologas].—„Logos“ (Kaunas), V, 1925, Nr. 2, p. 205—208. (Iš šių dienų filosofų gyvenimo ir darbų).
128. Kuraltis P., Per Kantą į Ničę. [Iš moderniosios etikos plėtotės].—„Logos“ (Kaunas), I/II, 1921/1922, sąs. 1/2, p. 64—71.
Rec.: A. Jakštas [-Dambrauskas].—„Draugija“ (Kaunas), 1921, Nr. 9/10, p. 304.
129. Kuraltis P., Religija filosofijos šviesoje. (Prof. dr. P. Kuraičio viešosios paskaitos, laikytos universitete š. m. 3/IV, santrauka).—„Lietuva“ (Kaunas), 1924 balandžio 14, Nr. 87(1498).
130. Kuraltis P., Charles Sentrout: Kant und Aristoteles. Uebers. von L. Heinrichs. Von der Deutschen Kantgesellschaft gekrönte Preisschrift. Kempten-München, 1911. [Recenzija].—„Draugija“ (Kaunas), Nr. 63, 1912, p. 295—296.
131. Kuraltis P., Šių dienų gnoseologijos padėtis ir svarbesnieji joje orientacijos punktai.—„Logos“ (Kaunas), I/II, 1921/1922, sąs. 3/4, p. 156—157, 161—162.
132. Kuraltis P., Tauta ir jos filosofija.—Leid.: Lietuvių Katalikų mokslo akademijos suvažiavimo darbai, 1939. [T.] 3. Kaunas, 1940, p. 116—117, 127—128, 130, 132.
133. Kuraltis P., Tomo Akviniečio reikšmė filosofijoje. (700 metų g.m.m.o sukaktuvėms paminėti).—„Židinys“ (Kaunas), 1925, Nr. 4, p. 287, 289, 291, 294.

134. *Kvieska V.*, Imanuelio Kanto 200 m. sukaktuvės (1724.22.IV—1924.22.IV).—„Mokykla ir gyvenimas“ (Kaunas), 1924, Nr. 4(36), p. 148—151.
135. *Lazauskas J.*, Sis tas apie pasaulėžiūros srovės ir sukurius. [Kaunas, 1938], p. 7.
136. *Lazersonas V.*, Kanto mintys ir patarimai auklėjimo klausimais. I. Kanto 200 metų nuo gimimo dienos sukaktuvėms paminėti. 1724—1924. Kaunas, 1924, 8 p. (Lietuvos un-to Psichologinė-pedagoginė laboratorija. Atsp. iš „Mokyklos ir gyvenimo“, 1924, Nr. 4(36)).
137. *Lebedys J.*, Lituanistikos baruose. T. 2: Recenzijos, paskaitos, sumanymai. Vilnius, 1972, p. 235—236, 238, 247.
138. *Leninas V. I.**, Filosofijos sąsiuviniai.—Kn.: *V. I. Leninas*, Raštai, t. 38. Versta iš ketvirtojo leidimo. Vilnius, 1960, p. 30, 36, 77—78, 82, 84, 86, 99, 102—103, 106, 120, 154—160, 164—165, 171—172, 177—178, 189—193, 195, 207, 209, 216—217, 220, 225, 245—246, 256—258, 260, 263, 268, 271, 305, 307—309, 348, 358, 369—371, 381, 402, 458—461.
139. *Leninas V.*, Materializmas ir empiriokriticizmas. Kritinės pastabos apie vieną reakcinę filosofiją. Vilnius, 1953, p. 12, 99—103, 111—112, 118, 120, 123, 131—132, 147, 164, 171, 177, 184, 191, 197—198, 208, 210—225, 230, 233, 242, 244, 253, 259—260, 263, 267, 273, 389, 399—404, 408, 410.
Kitas leid.—1952 („Raštai“, t. 14).
140. *Leonas P.*, Kantas teisės filosofijos istorijoje. (Skaityta Kanto 200 m. gimimo iškilmėse Lietuvos universitete).—„Logos“ (Kaunas), IV, 1924, Nr. 2, p. 134—139.
141. *Leonas P.*, Sociologijos paskaitos. Kaunas, 1939, p. 28, 120, 123, 238.
142. *Leonas P.*, Šventoji Sąjunga ir Tautų Sąjunga.—„Kultura“ (Šiauliai), 1934, Nr. 9(131), p. 470—474.
143. *Leonas P.*, Teisės enciklopedijos paskaitos. 2-asis leid. Kaunas, 1931, p. 106, 109, 113, 170.
1-asis leid.—1924.
144. *Leonas P.*, Teisės filosofijos istorija. Universiteto paskaitos 1927/28 m. Kaunas, 1928, p. 252—313, 317, 329, 339, 420.
145. *Leonovas M. A.*, Dialektinio materializmo bruožai. [Vertė O. Katinskaitė]. Vilnius, 1949, p. 23—24, 33, 58, 68, 71, 73, 78, 226, 287—288, 354, 359, 369, 439—440.
146. *Lietuvių literatūra apie Kantą*.—„Logos“ (Kaunas), IV, 1924, Nr. 2, p. 3 (virš.).—Kai kuriuose egz. neišspausdinta.
147. *Lietuvių literatūros istorija*. D. 1: Feodalizmo epocha. Red. K. Korsakas. Vilnius, 1957, p. 243—244, 364.
148. *Lietuvos universitetas Kanto iškilmėse* [Karaliaučiuje. Su sveikinimo tekstu].—„Rytas“ (Kaunas), 1924 balandžio 18, Nr. 91(102).
149. [Lindė-] *Dobilas J.*, *Ars cognoscens*.—„Vairas“ (Kaunas), 1931, Nr. 11, p. 290; 1932, Nr. 7/8, p. 346.
„Logos“. Filosofijos laikraštis. Red. Pr. Dovydaitis. IV, 1924, Nr. 2: Kanto 200 m. gimimo sukaktuvėms. [Specialus numeris]. 81—169 p. (Ephemeris Philosophica Theologicae-Philosophicae Facultatis in Universitate Lituanaj).
Žr. 49, 55, 102, 111, 119—121, 140, 146, 191, 238.

* Užuominių apie I. Kantą yra ir kituose V. Lenino veikaluose, išspausdintuose „Raštų“ 3, 4, 15, 17, 19, 21 ir 34-ajame tomuose. Žr. „V. I. Lenino raštų informacinis tomas“ (d. 1—2. Vilnius, 1958). Vėliau išleistuose „Raštų“ tomuose (t. 36—45. Vilnius, 1958—1973) spausdinamos pavardžių rodyklės. Apie ankstesnius ar vėlesnius „Raštuose“ spausdinamų V. Lenino veikalų, kuriuose minimas I. Kantas, lietuviškus leidimus žr. [E. Mertinienė, A. Ulpis, E. Vidmantas], V. Lenino raštai lietuvių kalba. 1914—1969. Bibliografija (Vilnius, 1970).

150. *Lomanas J.*, Kantizmas ir moderninė pasaulėžiūra.—„Draugija“ (Kaunas), 1922, Nr. 5/6(135/136), p. 178—191; Nr. 7/8(137/138), p. 259—274.
151. *Lomanas J.*, Quo vadis, modernioji Europa. Atspausda iš „Tiesos kelio“ [1929—1931]. Kaunas, 1932, p. 103—113, 115, 118—120, 123, 126, 158, 168, 204—205, 212, 215—216.
152. *Lomanas J.*, Sielos problema. Kaunas, 1937, p. 18—19, 24, 98, 101, 108, 117—118, 122, 131, 151—152, 168—169.
153. *Lozuraitis A.*, Materialistinio istorijos supratimo pagrindai. Vilnius, 1968, p. 106—108.
154. *Lozuraitis A.*, Pažinimas kaip laisva valia.—„Problemos“, 1972, Nr. 1(9), p. 16—23; 1973, Nr. 2(12), p. 9.
155. *Lukšienė M.*, Lietuvos švietimo istorijos bruožai XIX a. pirmojoje pusėje. („Pedagogikos darbai“, IV). Kaunas, 1970, p. 41, 324, 402.
156. *Maciūnas V.*, Lituaništinis sąjūdis XIX amžiaus pradžioje. Susidomėjimas lietuvių kalba, istorija ir tautyra. Disertacija Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto daktaro laipsniui įgyti. [Atsp. iš „Darbų ir dienų“, t. 8]. Kaunas, 1939, p. 120, 129—130, 246.
157. *May W.*, Kantas ir descendencijos teorija. [Straipsnio „Kants Stellung zum Deszendenzproblem“, išspausdinto „Archiv für Geschichte der Naturwissenschaften und Technik“ (Bd. 3, 1912) sutrumpintas vertimas. Vertė ir pastabų parašė] Pr. Dovydaitis.—„Kosmos“ (Kaunas), 1925, Nr. 6, p. 344—357.
158. *Malakauskis P.*, Įgimtoji teisė. Kaunas, 1934, p. 17, 26—28, 71—72, 85—86.
159. *Maliauskis A.*, Etika. 1-oji knyga: Bendroji dalis. Kaunas, 1935, p. 16—17, 27, 30, 68, 81—82, 111, 124—129, 137, 157, 159—160, 168.
160. *Mantvydas P.*, Realumo problema per paskutinį 100 metų.—„Logos“ (Kaunas), XIII, 1933, p. 25, 28, 36, 38—40, 42—45.
161. *Mantvydas P.*, Senoji išmintis ir modernioji filosofinė mintis.—„Židinys“ (Kaunas), 1939, Nr. 8/9, p. 180, 185—187, 189—190.
162. *Marksas K.*, Klasių kova Prancūzijoje 1848—1850 m. Vilnius, 1954, p. 111.
Kiti leid.—1948, 1949.
163. *Marksas K., Engelsas F.*, Rinktiniai raštai dviem tomis. T. 1. Vilnius, 1949, p. 166, 312, 331—332; T. 2. Vilnius, 1950, p. 55—58, 88, 109, 116, 325, 333, 338, 346, 447, 450.
164. *Marksas K., Engelsas F.*, Šventoji šeima. arba Kritinės kritikos kritika. Prieš Bruno Bauerį ir kompaniją. [Vertė R. Maliukevičius]. Vilnius, 1960, p. 197.
165. *Marksas K., Engelsas F.*, Vokiečių ideologija. Naujosios vokiečių filosofijos, atstovaujamos Fojerbacho, B. Bauerio ir Stirnerio, ir vokiečių socializmo, atstovaujamo įvairių jo pranašų, kritika. Vilnius, 1974, p. 145—147.
166. *Marksistinės filosofijos pagrindai.* [Vertimas iš rusų kalbos]. Vilnius, 1960, p. 62—64, 122, 172, 182, 264, 273—274, 280.
Kitas leid.—1959.
167. *Marksistinės-lenininės filosofijos kursas.* Versta iš antrojo [1972 m., rusiško] leidimo. Vilnius, 1973, p. 8, 18, 60, 64—65, 123, 139—140, 152, 161—162, 455.
168. *[Masaitis Č.] Č. M.*, Kanto-Laplace'o hipotezė.—Leid.: Lietuvių enciklopedija. T. 10. [Bostonas, 1957], p. 457.
169. *[Matijošaitis S.] Esmaitis,* Pedagogikos istorija. Vadovėlis mokytojų seminarijoms, mokytojams ir tėvams. Kaunas, 1930, p. 157—158.
170. *Matusas J.*, Didysis filosofas Kantas — lietuvis.—„Draugas“ (Čikaga), 1960, Nr. 166 (priedas).
171. *Mykolaitis-Putinas V.*, Kaip mums švęsti Kanto sukaktuves.—„Rytas“ (Kaunas), 1924, Nr. 26 (37).

172. *Nausėdas V.*, E. Kantas ir Klaipėda.—„Mokslas ir gyvenimas“, 1969, Nr. 2(137), p. 59.
173. [*Nernstas V.*], Keli moderniosios fizikos pasaulėvaizdžio bruožai. [Paskaita „Das Weltgebäude im Lichte der neueren Forschung“ (Berlin, 1921) pagal žurnale „Umschau“ (1922, Nr. 10) išspausdintą V. Gerlacho atpasakojimą. Paruošė] Pr. Dovydaitis.—„Logos“ (Kaunas), I/II, 1921/1922, sąs. 3/4, p. 176—177.
Nölke F.— žr. 105.
174. *P. I.*, Kanto 200 metų gimimo sukaktuvių paminėjimas Lietuvos universitete [1924 gegužės 4].—„Lietuva“ (Kaunas), 1924 gegužės 6, Nr. 102(1603).
175. *Pakuckas Č.*, Kanto geologinės pažiūros. [Pagal *E. Adicke's* knygą „Kants Ansichten über Geschichte und Bau der Erde“ (Tübingen, 1911). Anotuotą bibliografiją, p. 339, paruošė Pr. D.-P. Dovydaitis].—„Kosmos“ (Kaunas), 1925, Nr. 6, p. 336—339.
176. *Paminklas Emanueliui Kantui*. [Informacija apie S. Paškevičienės pasiūlymą Lietuvos pagražinimo d-jai Kaune, Laisvės alėjoje, pastatyti paminklą I. Kantui bei apie jos tam tikslui skiriamą pinigų sumą ir prašymą paremti jos sumanymą].—„Lietuva“ (Kaunas), 1921 rugpiučio 3, Nr. 170(697).
177. *Papildomas pranešimas dėl Kanto premijos*.—„Logos“ (Kaunas), I/II, 1921/1922, sąs. 3/4, p. 224.—Parašas: *Redakcija*.
Plg. 185.
178. *Penkauskas P.*, Lietuvių tautos dvasia istorijos šviesoj. Kaunas, 1919, p. 11—12.
Rec.: [*A. Jakštas-Dambrauskas*] *A. D.* — „Draugija“ (Kaunas), 1920, Nr. 5/6(113/114), p. 232.
179. *Petkevičaitė-Bitė G.*, Kun. J. Lindė-Dobilas. Atsiminimų saujelė.—Kn.: *G. Petkevičaitė-Bitė*, Krislai. [Raštai, I]. Vilnius, 1966, p. 529, 532.
1-oji publikacija — 1936.
180. *Petkevičaitė-Bitė G.*, Nauja era katalikų bažnyčioje.—Kn.: *Petkevičaitė-Bitė G.*, Pasikalbėjimai. [Raštai, IV]. Vilnius, 1967, p. 176—177.
1-oji publikacija — 1904.
181. *Plechanovas G. V. (N. Beltovas)*, Dėl klausimo apie vystymąsi monistinės pažiūros į istoriją. [Vertimas iš rusų kalbos]. Vilnius, 1948, p. 11, 15, 75, 167, 271.
182. *Plečkaitis R.*, I. Kanto pažiūros į pažinimą.—Kn.: *I. Kantas*, Prolegomenai kiekvienai būsimai metafizikai, galėsiančiai būti mokslu. Vilnius, 1972, p. 5—25.
183. *Pradinis filosofijos kursas marksizmo-leninizmo pagrindų mokyklų klausytojams*. [Vertimas iš rusų kalbos]. Vilnius, 1967, p. 23—24, 115—116, 128.
184. *Prancūzų spauda apie Kanto kilmę*. [Apie J. Gabrio straipsnį I. Kanto kilmės klausimu, išspausdintą „L'Information“, 1915 balandžio 27].—„Viltis“ (Vilnius), 1915 gegužės 5(18).
185. *Premija Kanto santykiams su lietuvybe išaiškinti*.—„Logos“ (Kaunas), I/II, 1921/1922, sąs. 1/2, p. 128. (Sumanymai).—Parašas: *Redakcija*.
Plg. 177.
186. *Puodžiukynas A.*, Kanto darbai fizikoje ir meteorologijoje. [Anotuotą bibliografiją, p. 333, paruošė Pr. D.-P. Dovydaitis].—„Kosmos“ (Kaunas), 1925, Nr. 6, p. 324—333.
187. *R.*, Kanto sukaktuvių paminėjimas [Lietuvos un-te. 1924 gegužės 4].—„Tautos vairs“ (Kaunas), 1924, Nr. 9, p. 19.
188. Prof. [*H.*] *Reichenbach*, apie naują gamtos filosofiją. [Santrauka iš „Le Mois“, 1931, Nr. 9].—„Vaga“ (Kaunas), 1931, Nr. 10, p. 642—643.
189. *Reimes V.*, Materialistinis istorijos supratimas. Laisvai išvertė A. Gč. [A. Gučas]. Kaunas, 1934, p. 11, 41—42.
190. *Reinys M.*, Dvasinės būties problema.—„Logos“ (Kaunas), XVII, 1937, Nr. 1, p. 96, 106—107, 109—110.
191. *Reinys M.*, Kantas ir Dievo įrodymų kritika.—„Logos“ (Kaunas), IV, 1924, Nr. 2, p. 124—133.

192. *Reinys M.*, Priežastingumo klausimu.—„Logos“ (Kaunas), III, 1924, Nr. 1/2, p. 114—119.
193. *Reinys M.*, Psichinis subjektas. [Dėl O. Herget'o knygos „Was ist die Seele?“ (Wien, 1928)].—„Logos“ (Kaunas), VIII, 1928, Nr. 2, p. 138—143.
194. *Remeika J.*, Kanto mintys apie Prūsų lietuvius. [Su I. Kanto pratarmės-prierašo K. G. Milkaus žodynui (1800) vertimu].—„Ateitis“ (Kaunas), 1923, Nr. 5/6, p. 299—300.
- Plg. 6.
195. *Rickevičiūtė K.*, I. Kantas ir pagrindiniai jo etikos bruožai. [[vad. str. I. Kanto tekstui (žr. 8)].—Leid.: Filosofijos istorijos chrestomatija. XIX ir XX amžių Vakarų Europos ir Amerikos filosofija. Vilnius, 1974, p. 11—20, su portr.
196. *Rickevičiūtė K.*, I. Kanto požiūris į lietuvių kalbą ir kultūrą. [Santrauka].—„Gim-tasis kraštas“, 1968 liepos 25, Nr. 30(78).
- Plg. 197.
197. *Rickevičiūtė K.*, I. Kanto požiūris į lietuvių kalbą ir kultūrą. [Su I. Kanto pra-tarmės-prierašo K. G. Milkaus žodyno (1800) pratarmei vertimu].—„Problemos“, 1968, Nr. 1, p. 56—65.— Santrumpos rusų (p. 143—144) ir anglų (p. 149) k.
198. *Rickevičiūtė K.*, Klasikinė vokiečių filosofija.—Kn.: *B. Kuzmickas, J. Lazauskas, K. Rickevičiūtė*, Iš filosofijos istorijos. Vilnius, 1968, p. 5, 7—24, 26—27, 29, 31, 33, 39, 41—46, 48—49, 52.
- Rec.: *R. Gudalytė*, Iš filosofijos istorijos.—„Problemos“, 1969, Nr. 1(3), p. 104.
199. *Rickevičiūtė K.*, Vokiečių klasikinės filosofijos pradininkas. I. Kanto gimimo 250-osioms metinėms.—„Tiesa“, 1974 balandžio 26, Nr. 98(9497).
200. *Rozentalis M.*, Apie F. Engelso veikalą „Liudvigas Feuerbachas ir klasikinės vo-kiečių filosofijos pabaiga“. Vilnius, 1953, p. 18—22.
201. *Sartas Z. P.*, Egzistencializmas yra humanizmas. [Ištraukos]. Vertė I. Gaidama-vičienė.—Leid.: Filosofijos istorijos chrestomatija. XIX ir XX amžių Vakarų Eu-ropos ir Amerikos filosofija. Vilnius, 1974, p. 441, 446—447.
202. *Savickis P.*, Tiesos pažinimas. [Knygos „Die Wahrheit des Christentums“ (Paderborn, 1921) įvadas]. Sulietuvino Pr. Dovydaitis.—„Logos“ (Kaunas), I/II, 1921/1922, sąs. 3/4, p. 141—143, 145—146, 148, 152, 154—155.
203. *Schilleris F.*, Apie grakštumą ir orumą.—Leid.: Ties grožio vertybėmis. Sudarė ir vertė R. Serapinas. Kaunas, [1944], p. 367—368, 371.
204. *Schilleris F.*, Apie kilnumą. (Kai kurioms Kanto idėjoms plačiau atskleisti).—Leid.: Ties grožio vertybėmis. Sudarė ir vertė R. Serapinas. Kaunas, [1944], p. 338—347.
205. *Seminaras*, skirtas Imanuelio Kanto 250-osioms gimimo metinėms paminėti [Vil-niaus un-te 1974 m. balandžio 17 d. Programa-pakvietimas]. Vilnius, 1974. [4] p. (Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko universiteto Filosofijos istorijos ir ateizmo ka-tedra. Filosofijos, teisės ir sociologijos skyrius prie Lietuvos TSR MA Istorijos instituto).

Pranešimai: *R. Plečkaitis*, I. Kanto reikšmė filosofijos istorijoje; *I. Zaksas*, I. Kantas ir religija; *E. Nekrašas*, „Koperniškas perversmas“ epistemologijoje ir analitinės filosofijos raida; *B. Kuzmickas*, Kategoriskasis imperatyvas I. Kanto eti-koje; *K. Rickevičiūtė*, Indeterministiniai motyvai I. Kanto etikoje; *S. Rudzevičius*, I. Kanto etinė koncepcija ir etinė problematika žmogaus genetikos formavimesi; *A. Griška*, Kai kurie I. Kanto filosofijos kritikos Lietuvoje aspektai; *B. Genzelis*, I. Kanto ir G. Forsterio polemika; *S. Tunaitis*, Kantiškoji tradicija J. H. Abichto etikoje.

Informacijos apie seminarą: *V. Bagdonavičius*, Paminėtas I. Kantas.—„Literatūra ir menas“, 1974 balandžio 20, Nr. 16(1249); „Balandžio 17 d. ...“—

- „Tarybinis studentas“, 1974 balandžio 19, Nr. 15(874); *I. Kanto* atminimui.— „Tiesa“, 1974 balandžio 19, Nr. 92(9491); „Vilniaus universitete surengtas mokslinis seminaras...“— „Gimtasis kraštas“, 1974 balandžio 25, Nr. 17(377).
206. *Scrapinas R.*, Goethe. 1749.VIII.28—1832.III.2.— Leid.: Ties grožio vertybėmis. Kaunas, [1944], p. 47—48.
 207. *Scrapinas R.*, Schilleris. 1759.XI.10—1805.V.9.— Leid.: Ties grožio vertybėmis. Kaunas, [1944], p. 96—98, 102—103.
 208. *Sezemanas V.*, Estetika, [Kaunas, 1939]. [2] p. (Atsp. iš „Lietuviškosios enciklopedijos“, VII).
 209. *Sezemanas V.*, Estetika. [Red. A. Lozuraitis]. Vilnius, 1970, p. 108, 110—112, 266—270, 272—273, 283—284, 288, 302, 309, 367—368, 379, 396, 421.
 210. *Sezemanas V.*, Estetinių teorijų apžvalga. [[vadas].— Leid.: Ties grožio vertybėmis. Sudarė ir vertė R. Serapinas. Kaunas, [1944], p. 17—22.
 211. *Sezemanas V.*, Logika. Paskaitos, laikytos Lietuvos universiteto Humanitarinių mokslų fakultete. Kaunas, 1929, p. 22, 58, 65, 68, 134—136, 154, 261, 296.
1-asis leidimas — 1928.
 212. *Sezemanas V.*, Mūsų laikų gnoseologijai naujai besiorientuojant.— „Eranus“ (Kaunas), III, 1935, p. 175—176, 180—181, 185, 196, 204.
 213. *Skersytė J.*, Imanuelis Kantas.— „Kultūros barai“, 1966, Nr. 8(20), p. 63—64, su portr.
 214. *Skrudys K. J.*, Teisės filosofija. Vilnius, 1923, p. 11. 45—47.
 215. *Slavėnas P.*, Didžioji mūsų žvaigždžių sistema. (Galaktika). [Kaunas], 1949, p. 18, 20, 63, 81.
 216. *Slavėnas P.*, Žvaigždės. [Kaunas]. 1948, p. 17, 210—211, 225, 486.
 217. *Slavėnas P.*, Vokiečių kultūra. [Kaunas], 1934, p. 25—27, 36—37.
 218. *Sm A.*, Kantas ir jo reikšmė.— „Tautos vairas“ (Kaunas), 1924, Nr. 8, p. 1—5, su portr.
 219. *Spirkinas A.*, Marksistinės filosofijos kursas. Versta iš 2-ojo pataisyto ir papildyto leidimo. Vilnius, 1969, p. 35—36, 175—176, 209.
 220. [Sruoga B.] *Pad. Kasm.*, Imanueliui Kantui paminėti.— „Klaipėdos žinios“, 1924 balandžio 20, Nr. 67.
 221. *Statkevičiūtė I.*, *Nėžnovas G.*, Estetika. Vilnius, 1963, p. 25—28, 102, 144.
Stern E. žr. 20.
 222. *Stöcklis A.*, Filosofijos istorijos bruožai. 4 leidimas, apdirbtas ir išleistas dr. Jurgio Weingärtnerio. Studentų vertimas, redaguotas prof. dr. Prano Kuraičio. Kaunas, 1926, p. 48, 198, 253, 267, 270, 272 295, 312, 314—315, 342—346, 352—353, 359, 373, 379.
 223. *Stölzle R.*, Laplaso kosmogoninės teorijos filosofiškas pobūdis. Ar ji monistiška ir ateistiška? Paskaita, kurią prof. dr. R. Stölzle skaitė 1906.XII.19 Miunchene ir kurią dabar čia, P. S. Laplace'o 100 m. ir I. Newton'o 200 m. mirties sukaktuvių proga išvertė viena kita pastaba dar papildydamas prof. Pr. Dovydaitis.— „Logos“ (Kaunas), VII, 1927, Nr. 1, p. 45—48, 51, 64—66.
 224. „*Sukanka* 250 metų, kai gimė klasikinės vokiečių filosofijos pradininkas IMANUE-
LIS KANTAS...“— „Bibliotekų darbas“, 1974, Nr. 2(181), p. 39. (Mūsų kalendorius. 1974, balandis).
 225. *Salkauskis S.*, Propedeutiniai filosofijos mokslo klausimai. „Logos“ (Kaunas), VIII, 1928, Nr. 1, p. 56, 61.
 226. „*Šiais* metais mokslo ir filosofinio pasaulio yra atžymima dviguba Immanuelio Kanto gyvenimo sukaktis...“ [1724—1804—1944].— Almanache: Varpai, kn. 2. Šiauliai (1944), p. 393—394.

227. *Šilkarskis V.*, Tipingosios filosofijos sistemos. Materializmas — Idealizmas — Spiritualizmas.—„Humanitarinių mokslų fakulteto raštai“ (Lietuvos universitetas, Kaunas), I, 1925, p. 75—77, 93—100.
228. *Šiškinas A.*, Marksinės etikos pagrindai. [Vertimas iš rusų kalbos]. Vilnius, 1963, p. 16—19, 25—26, 109—110, 125, 146, 338—342, 347, 379—380, 420—421.
229. *Šliogeris A.*, Visuotinybė pažinimo procese. (Kai kurie V. Solovjovo gnoseologijos bruožai).—„Problemos“, 1973, Nr. 1(11), p. 33—34, 38—41.
230. *[Šliupas J.] J. Šlp.*, Imanuelis Kantas. (Gimė 22.IV.1724, mirė 12.II.1804).—„Šiaulių naujienos“, 1924 balandžio 18, Nr. 16, su portr.; „Vienybė“ (Brooklyn, N. Y.), 1924 gegužės 6, Nr. 55.
231. *Šullė S.*, Evolucijos keliai ir revoliucijos dėsniai.—„Draugija“ (Kaunas), 1919, Nr. 2/3(98/99), p. 128—130, 138.
232. *Tamošaitis A.*, Istoriškoji teisės mokykla Vokietijoje. Istorizmo reakcija prieš racionalizmą XIX šimtmečio pradžioje. Kaunas, 1929, p. 15, 25—27, 34, 172.
233. *Tamošaitis I.*, Dabarties uždaviniai ir pedagogikos uždaviniai.—„Vairas“ (Kaunas), 1931, Nr. 12, p. 420—421, 426.
234. *Tamošaitis I.*, Filosofija, jos apibrėžimas ir padalinimas.—„Logos“ (Kaunas), III, 1923, Nr. 1/2, p. 103, 106.
235. *Tamošaitis I.*, Idealizmo renesansas.—„Vairas“ (Kaunas), 1933, Nr. 11, p. 259—269, 273.
236. *[Tamošaitis I.] I. Didžiulis*, Imanuelis Kantas.—„Tautos vaitas“ (Kaunas), 1924, Nr. 8, p. 6—8, su iliustr.
237. *[Tamošaitis I.] I. Didžiulis*, Imanuelis Kantas. (200-tų metų sukaktuvėms paminėti). 1724—1804.—„Tautos vaitas“ (Kaunas), 1924, Nr. 6, p. 8—9.
238. *Tamošaitis I.*, Kantas—filosofas. (Skaityta Kanto 200 m. gimimo iškilnėse Lietuvos universitete).—„Logos“ (Kaunas), IV, 1924, Nr. 2, p. 101—115.
239. *Tamošaitis I.*, Kanto 200-tų metų iškilnės [Karaliaučiuje].—„Tautos vaitas“ (Kaunas), 1924, Nr. 7, p. 6—8.
240. *Tamošaitis I.*, Kriterijologijos problema „Logos“ (Kaunas), I/II, 1921/1922, sąs. 3/4, p. 165—169, 172—173.
241. *Tamošaitis I.*, Makso Schelerio etika.—„Eranus“ (Kaunas), IV, 1938, p. 153—167, 169—171, 187—189, 195—196.
242. *Tamošaitis I.*, Metafizika ir atskiri mokslai.—„Humanitarinių mokslų fakulteto raštai“ (Lietuvos universitetas, Kaunas), I, 1925, p. 353—359, 377—395, 403, 405—409.
243. *Tamošaitis I.*, Mūsų gyvenamasai laikas ir auklėjimo uždaviniai.—„Vairas“ (Kaunas), 1931, Nr. 4, p. 404—405; Nr. 5, p. 5; Nr. 6, p. 170—171; Nr. 7/8, p. 309—313; Nr. 9, p. 11—12; 1932, Nr. 1, p. 9; Nr. 10, p. 5—10.
244. *Tamošaitis I.*, Religijos filosofija.—„Eranus“ (Kaunas), I, 1930, p. 200—202, 205, 210—226, 228.
245. *Tamošaitis I.*, Trejopas žinojimas.—„Eranus“ (Kaunas), I, 1930, p. 90, 107, 117.
246. *Tamošaitis I.*, Universalizmas filosofijoje.—„Vairas“ (Kaunas), 1934, Nr. 1, p. 28—29, 31—32.
247. *Tamošaitis I.*, Žinojimo apžvalga. „Židinys“ (Kaunas), 1927, Nr. 3(27), p. 218; Nr. 4(28), p. 309—311.
248. *Trumpa filosofijos istorijos apybraiža.* [Papild. vertimas iš rusų kalbos]. Vilnius, 1964, p. 11, 211—233, 241—242, 453, 457—458, 516—517.
249. *Tumėnas J.*, Imanuelis Kantas. „Milda“ (Kaunas), 1924, Nr. 1, p. 24, 26, su portr. Rec.: *Zmogelis*, „Milda“.—„Rytas“ (Kaunas), 1924 birželio 13, Nr. 132(143), Nr. 132(143).
250. *Tunallis S.*, J. H. Abichtas — Vilniaus universiteto profesorius.—„Problemos“, 1971, Nr. 2(8), p. 53—56.

251. *Tunaitis S.*, Jausmų interpretavimas ankstyvuosiuose J. H. Abichto kūrinuose.— „Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai“, Serija A, 1972, t. 3(40), p. 52—63.
252. *Tunaitis S.*, Moralės dėsnių problema J. H. Abichto II kūrybinio laikotarpio (1794—1816 m.) veikaluose.— „Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai“, Serija A, 1973, t. 1(42), p. 19—32.
253. *V. Č.*, I. Kanto protėviai Lietuvoje.— „Mokslas ir gyvenimas“, 1967, Nr. 8(119), p. 35.
254. *Vaitkevičius J.*, Filosofijos tarptautinis kongresas Neapoly [1924. Apie Leipcigo un-to prof. Arthur'o ir Turino un-to prof. G. Vadari paskaitas I. Kanto atminimui].— „Lietuva“ (Kaunas), 1924 birželio 5, Nr. 126(1627).
255. *Vydūnas [V. Storasta]*, Sąmonė. (Sąmoningumas ir Nesąmoningumas). Žvilgsniai į gyvenimo Esme. Tilžė, 1936, p. 19—20, 24, 56, 116, 122, 127, 145, 195.
256. *Vidūnas [V. Storasta]*, Tautos givata. Filosofiški-sociologiški aiškinimai. Tilžė, 1920, p. 81.
257. *Višinskis P.*, Antropologinė žemaičių charakteristika. [Vertė V. Grinaveckis ir V. Vitkauskas].— Kn.: P. Višinskis, Raštai. [Surinko A. Sprindis]. Vilnius, 1964, p. 185—186. 1-oji publikacija — 1935.
258. *Zaksas I.*, Didžiajam mąstytojui pagerbti.— „Kauno tiesa“, 1974 gegužės 16, Nr. 112(8373).
259. *Zaksas I.*, Mirties problema.— „Problemos“, 1968, Nr. 1, p. 44.
260. *Zimanas G.*, *Protas ir išmintis*.— „Kalbos kultūra“, sąs. 27, 1974, p. 56—58.
261. *Zvironas A.*, Mokslas ir visuomenė.— „Kultūra“ (Siauliai), 1931, Nr. 2, p. 65, 70—71.